

Protokoll fört vid pleniföredragning

Infrastrukturavdelningen

Allmänna byrån, I1

Närvarande

VT - HJ - TE - CW

Frånvarande

AH-J - AH - FK - AR

Justerat

Omedelbart

Ordförande

Lantråd

Veronica Thörnroos

Föredragande

Minister

Christian Wikström

Protokollförare

Jurist

Katja Meitz

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 3

Tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning om särskilda och tillfälliga åtgärder med anledning av covid-19-utbrottet inom vissa av transportlagstiftningens områden

ÅLR 2020/4137

Beslut

Beslöts att artiklarna 4.1, 4.2, 4.3, 5.1 och 5.2 i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2020/698 inte ska tillämpas på Åland samt att Europeiska kommissionen ska underrättas om detta beslut.

Motivering

Åland har lagstiftningsbehörighet i fråga om vägtrafik.

Landskapsregeringen beslutar i ärenden som bereds inom Europeiska unionen.

Åland har möjlighet att välja om EU:s tillfälliga undantagsregler för körkorts giltighetstid, besiktning av färdskrivare och bilbesiktningar ska tillämpas på Åland. Det finns inget utrymme för någon medlemsstat att ha specialanpassade regler inom dessa områden. Valet står därför mellan att antingen tillämpa EU:s undantagsregler eller att inte ha något undantag alls. Om en medlemsstat väljer att inte tillämpa undantagsreglerna ska de gällande nationella reglerna som är i linje med EU-direktiv gälla.

De tillfälliga undantagsreglerna för körkort innebär att alla körkort som upphörde eller upphör att gälla mellan den 1 februari 2020 och 31 augusti 2020 ska anses förlängda med sju månader från det datum körkortet annars hade löpt ut. För Ålands del har de rekommendationer om att människor som är 70 år eller äldre ska leva i karantänliknande förhållanden inneburit svårigheter vid förnyande av körkort, eftersom det har krävt läkarbesök. För närvarande medger den epidemiologiska situationen att läkarbesök för intyg genomförs även av äldre. Med hänsyn till att det epidemiologiska läget snabbt kan förändras och göra läkarbesök riskfyllda igen, och till att EU inte medger någon mindre

ingripande typ av undantagsregler än de som anges i förordningen, bedömer landskapsregeringen att det lämpligaste för Åland är att förordningens undantag vad gäller körkorts giltighet ska gälla.

Däremot bedömer landskapsregeringen att Åland inte bör tillämpa de föreslagna undantagsreglerna vad gäller bilbesiktningar och besiktningar av färdskrivare. Undantagen innebär att besiktningar som skulle ha skett mellan 1 mars 2020 och 31 augusti 2020 får genomföras upp till sex månader senare. Verksamheten med besiktningar fungerar väl på Åland och bedöms kunna göra det även framöver. Landskapsregeringen beslutar därför att de artiklar i förordningen som rör bilbesiktning och besiktning av färdskrivare inte ska tillämpas på Åland.

Eftersom förordningen kräver att kommissionen underrättas om undantag, ska kommissionen underrättas om landskapsregeringens beslut.

Bakgrund

Den 29 april 2020 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till förordning som syftade till att skapa enhetlighet bland de nödvändiga och tillfälliga åtgärder som behövs inom regelverk på transportområdet till följd av covid-19-utbrottet. I förslaget konstaterar kommissionen att covid-19-utbrottet och den därmed förknippade folkhälsokrisen utgör en utmaning utan motstycke för medlemsstaterna och lägger en tung börda på nationella myndigheter, unionsmedborgare och ekonomiska aktörer, särskilt transportföretag. Enligt kommissionens kan det hända att transportföretag och andra berörda personer inte kan fullgöra nödvändiga formaliteter eller förfaranden som krävs för att följa vissa bestämmelser i unionsrätten som rör förnyelse eller förlängning av certifikat, intyg, bevis, körkort och tillstånd eller för att fullgöra andra åtgärder som är nödvändiga för att upprätthålla deras giltighet. Förslaget gick ut på att förlänga giltighetstider på körkort, intyg och certifikat och att förlänga tidsfristen för exempelvis bilbesiktningar.

Förslaget har behandlats i ett skriftligt snabbförfarande inom EU. Efter ett förenklat remissförfarande förde kommissionen in möjligheter för medlemsstater att välja att vissa av undantagsreglerna inte skulle tillämpas i den medlemsstaten. Det hade framförts synpunkter på att vissa medlemsstater inte har drabbats av, och sannolikt inte kommer att drabbas av, svårigheter som gjort det praktiskt omöjligt att exempelvis förnya körkort eller genomföra bilbesiktningar. Förordningen innehåller därför möjlighet för medlemsstater att välja att de tillfälliga undantagsbestämmelserna om körkort, besiktning av färdskrivare, bilbesiktningar, gemenskapstillstånd och vissa förarbevis m.m. för lokförare inte ska tillämpas.

Om en medlemsstat inte vill att vissa artiklar ska tillämpas i medlemsstaten måste den underrätta kommissionen om detta.

Om läget till följd av covid-19-utbrottet blir långvarigt innehåller förordningen möjligheter för medlemsstater att ansöka om förlängning.

Förordningen publicerades i Europeiska unionens officiella tidning den 27 maj 2020. Den heter Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2020/698 av den 25 maj 2020 om särskilda och tillfälliga åtgärder med anledning av covid-19-utbrottet avseende förnyelse av eller förlängning

av giltigheten för vissa certifikat, intyg, bevis, körkort och tillstånd samt uppskjutande av vissa regelbundna kontroller och regelbundna fortbildningar inom vissa av transportlagstiftningens områden.

Regelverken om körkort, färdskrivare och bilbesiktningar är harmoniserade inom EU.

Landskapsregeringen har haft samråd med lagtingets lag- och kulturutskott.

Enligt självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om vägtrafik (18 § 21 p). Gemenskapstillstånd för internationella transporter har dock ansetts höra till rikets lagstiftningsbehörighet.

Nr 4

Undantagsregler om läkarintyg vid förnyelse av körkort

ÅLR 2020/2697

Beslut

Beslöts att landskapsregeringens beslut nummer två om läkarintyg vid förnyelse av körkort, som antecknats i protokoll nummer två från pleniföredragning den 9.4.2020, ska upphöra att gälla den 4 juni 2020.

Motivering

Genom Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) 2020/698 införs tillfälliga undantagsregler om körkorts giltighetstid. Undantagsreglerna innebär att alla körkort som löpt ut eller skulle ha löpt ut mellan den 1 februari 2020 och den 31 augusti 2020 ska anses vara, eller ha blivit, förlängda med sju månader från och med den sista giltighetsdag som anges på varje sådant körkort. Förordningen medger inte undantag som är utformade på något annat sätt. Landskapsregeringen upphäver därför sitt tidigare beslut om undantag i samband med förnyelse av körkort. Det tidigare beslutet ska upphöra att gälla i samband med att EU-förordningens undantagsregler ska börja tillämpas, det vill säga den 4 juni 2020.

Bakgrund

Den 9 april 2020 beslutade landskapsregeringen vid pleniföredragning att införa undantagsbestämmelser som gjorde det möjligt för personer över 70 år att lämna in läkarintyg i efterhand vid förnyelse av körkort. Beslutet fattades i syfte att skydda den äldre befolkningen från att smittas av covid-19.

I syfte att förenhetliga hanteringen av bland annat körkorts giltighet inom EU i samband med covid-19-utbrottet har Europeiska kommissionen initierat en förordning om tillfälliga undantagsbestämmelser. Förordningen medger ingen annan typ av undantagsbestämmelser än de som förordningen anger. Förordningen ska börja tillämpas den 4 juni 2020.
